

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

DIGITÁLNÍ UČEBNÍ MATERIÁL

Název projektu	Šablony v SZŠ Příbram
Registrační číslo	CZ.1.07/1.5.003/34.0933
Název materiálu	<i>Práce s texty – výchova ke čtenářství</i> VY_32_INOVACE_CJ.3.12 K. Tučková – Žitkovské bohyně
Vyučovací předmět	Český jazyk a literatura
Tematický okruh	Současná česká literatura
Autor	Mgr. Alena Šimůnková
Škola	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113
Datum vyhotovení	březen 2014
Datum a místo ověření	20. 3. 2014 - obor Zdravotnické lyceum, třída 4.ZL
Anotace	Materiál je určen pro žáky 4. ročníků středních škol při probírání nejnovější české literatury v rámci seznámení žáků se současnými autory. Slouží především k samostatné práci s textem – úryvkem z daného díla. Žáci se blíže seznámí s dílem této mladé autorky, která je nositelkou prestižní ceny Magnesia litera 2010. Literární část je propojena s částí gramatickou. Zde si žáci zopakují a procvičí i větné členy, slovní druhy a lexikální prostředky.
Metodický pokyn	Aktivita – pracovní list - přímá práce žáků – cca 30 min. Lze doplnit k výkladu o autorovi, případně jako opakování.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PRACOVNÍ LIST

Kateřina Tučková – Žitkovské bohyně

VÝCHOZÍ TEXT:

Její začátek popsal jako dlouhý přípravný proces, jehož zdar prozradily roje světlušek, které se začaly náhle slétat nad nebožtíkův hrob. Posléze byl žadatel vyzván, aby vysvětloval hesla, která začala v těžce srozumitelném proudu slov vycházet z úst staré Mahdalky uvedené v jakýsi trans. Stala se médiem, jehož prostřednictvím se bylo možné spojit se světem záhrobí, s mrtvým, který nakonec označil určité místo na úpatí hory Kykuly, kde měl žadatel hledat. Tím seance skončila a vyděšený muž přislíbil odměnou třetinu nalezeného majetku.

Zda bylo místo určeno správně a zda se s platbou dostavil, v zápisu už nestálo. Stručný záznam sliboval širší studii, kterou však Dora ve zbytku složky nenašla. Doru to zarazilo. Kromě Baglárčiných a Irminých řečí, které mohly být jen zveličenými klepy, se s důkazy o škodných rituálech setkala poprvé v případě Magdalény Míkvé. To byl její první hmatatelný doklad, že Mahdalky provozovaly černou magii. Ale pořád to mohl být jen ojedinělý případ. Jenže teď před ní ležel fascikl plný podobných událostí, a co víc, někdy zhodnocených za vydařené.

Dora se zhluboka nadechla.

Znovu, za poslední rok už poněkolkáté, spatřila bohyně a jejich malý kopanický svět v odlišném světle. Už to zdaleka nebyly jen ochotné ženské, jak si je pamatovala z dětství, které pomohly každému, kdo zaklepal na dveře jejich chalupy. Byla to tříst' individuí a mezi nimi byly i nebezpečné bytosti, které se neštítily za úplatu ublížit někomu, koho vůbec neznaly...

OTÁZKY A ÚKOLY K TEXTU:

1. Čím se dle textu zabývá Dora?
2. Jaký zlom v jejím uvažování nastane a co to způsobí?
3. Jak chápete význam slov: *seance, fascikl, tříst' individuí*
4. Co si představujete pod pojmem **černá magie**?
5. Je v textu řečeno, kde bohyně působily a jaké bylo jejich působení?
6. V posledním odstavci textu vyhledejte **zájmena a příslovce** a blíže určete jejich druhy.
7. V textu vyhledejte – **přívlastek postupně rozvíjející, přívlastek neshodný, přísudek jmenný se sponou.**

ŘEŠENÍ:

- 1) Dora zkoumá spisy o bohyních
- 2) Překvapí ji, že některé z bohyní konaly i zlo – provozovaly černou magii – tzv. Mahdalky. Změní to Dořin pohled na bohyně, který byl do té doby dán jen jejími zkušenostmi.
- 3) **Seance** - sezení , **fascikl** - svazek, **tříšť individuí** – nesourodá skupina samostatných lidí
- 4) **černá magie** – způsobující zlo
- 5) V Kopanicích – většinou pomáhaly všem, kdo zaklepali na jejich dveře, některé konaly zlo.
- 6) **Zájmena** – jejich – přivlastňovací, to – ukazovací, si – osobní zvrtné, je – osobní, které – vztažné, každému – neurčité, kdo – vztažné, nimi – osobní, se – osobní zvrtné, někomu – neurčité, koho – vztažné
příslovce – znovu – příslovce způsobu, poněkolkáté – příslovce míry, zdaleka – způsobu, vůbec – míry
- 7) **přívlastek postupně rozvíjející** – *dlouhý přípravný proces, těžce srozumitelném...*
přívlastek neshodný – *světlušek, slov, záhrobí...*
přísudek jmenný se sponou – *stala se médiem, mohly být klepy...*

Použité zdroje:

TUČKOVÁ, Kateřina. *Žitkovské bohyně*. 1. vydání. Brno: Host – vydavatelství s.r.o., 2012. 455 s. ISBN 978-80-7294-528-3

